

มติ ครม. วันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2569

ประเด็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง

เรื่อง ข้อเสนอเพิ่มเติมโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ปี 2569

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการดำเนินการโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ (โครงการฯ) ปี 2569 ตามข้อเสนอเพิ่มเติมโครงการฯ ปี 2569 ตามมติคณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม ในการประชุมครั้งที่ 8/2569 เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2569 ตามที่คณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม (คณะกรรมการฯ) เสนอ ดังนี้

1. เพิ่มเติมนำกลุ่มเป้าหมายของโครงการฯ ปี 2569 โดยนำกลุ่มผู้ไม่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (บัตรฯ) ที่เป็นกลุ่มชายขอบ/กลุ่มตกหล่น (กลุ่มชายขอบฯ) ซึ่งกระทรวงมหาดไทย (มท.) ได้มีการสำรวจในช่วงการลงทะเบียน (ระหว่างวันที่ 4 - 21 มิถุนายน 2569) เข้าสู่กระบวนการตรวจสอบคุณสมบัติตามโครงการฯ ปี 2569 ต่อไป

2. ไม่นำเกณฑ์คุณสมบัติข้อ 3 บุคคลที่ไม่เข้าข่ายได้รับสิทธิ ข้อย่อย 3.12 บิดามารดาของผู้มีเงินได้ ที่ผู้มีเงินได้ได้ใช้สิทธิหักลดหย่อนเงินได้พึงประเมินสำหรับ ค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดา มารดา มาเป็นเกณฑ์คุณสมบัติโครงการฯ ปี 2569 [รายละเอียดคุณสมบัติของผู้ลงทะเบียนที่จะได้รับสิทธิตามโครงการฯ ปี 2569 ตามมติคณะรัฐมนตรี (2 มิถุนายน 2569)]

3. การปรับปรุงเกณฑ์คุณสมบัติโครงการฯ ปี 2569 จาก “ไม่มีวงเงินสินเชื่อ หรือมีวงเงินสินเชื่อรวมทุกประเภทหนี้และรวมทุกบัญชีไม่เกิน 100,000 บาท ตามระบบฐานข้อมูลบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด” เป็น “ไม่มีวงเงินสินเชื่อหรือมีวงเงินสินเชื่อรวมทุกประเภทหนี้และรวมทุกบัญชีไม่เกิน 100,000 บาท ตามระบบฐานข้อมูลบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด โดยไม่รวมวงเงินสินเชื่อเพื่อการเกษตรกรรม”

4. การกำหนดให้ผู้ผ่านเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติโครงการฯ ปี 2569 เริ่มใช้สิทธิสวัสดิการแห่งรัฐ (สิทธิฯ) ดังนี้ (1) ผู้มีบัตรฯ รายเดิม เริ่มใช้สิทธิฯ ตามโครงการฯ ปี 2569 ได้ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2569 เป็นต้นไป และ (2) ผู้ได้รับบัตรฯ รายใหม่ เริ่มใช้สิทธิฯ ตามโครงการฯ ปี 2569 ได้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2569 เป็นต้นไป

สาระสำคัญ/ความเห็น

1. คณะรัฐมนตรีมีมติ (2 มิถุนายน 2569) เห็นชอบการดำเนินการโครงการฯ ปี 2569 ซึ่งรวมถึงการกำหนดคุณสมบัติของผู้ลงทะเบียนที่จะได้รับสิทธิตามโครงการฯ ปี 2569 กลุ่มเป้าหมายและกรอบระยะเวลาการดำเนินโครงการฯ ปี 2569 ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 8 (1) แห่งพระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. 2562 ทั้งนี้ เพื่อให้คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ปี 2569 เป็นไปตามวัตถุประสงค์

มีกรอบระยะเวลาการดำเนินการที่เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดตลอดจนทำให้การช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มเปราะบางเป็นไปอย่างครอบคลุม เท่าเทียมและสอดคล้องกับมาตรการช่วยเหลืออื่น ๆ ของรัฐบาลในภาพรวม คณะกรรมการฯ ในคราวการประชุมครั้งที่ 8/2569 เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2569 (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธาน) ได้มีมติเห็นชอบข้อเสนอเพิ่มเติมของโครงการฯ ปี 2569 ในส่วนของกลุ่มเป้าหมาย เกณฑ์คุณสมบัติโครงการฯ และกรอบระยะเวลาการใช้สิทธิ รวมทั้งให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

หัวข้อ		
มติคณะรัฐมนตรี (2 มิถุนายน 2569)	มติคณะกรรมการฯ (เสนอคณะรัฐมนตรีในครั้งนี้)	เหตุผล
1. กลุ่มเป้าหมายของโครงการฯ ปี 2569		
- ผู้มีบัตรฯ 13.19 ล้านคน (ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม 2569) - ผู้ไม่มีบัตรฯ ที่เป็นกลุ่มชายขอบฯ ตามฐานข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของกรมการพัฒนาชุมชน (พช.) มท. หรือระบบสมุดพกครอบครัวอิเล็กทรอนิกส์ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) 0.95 ล้านคน ข้อมูล ณ วันที่ 29 พฤษภาคม 2569	เห็นชอบการเพิ่มเติม กลุ่มเป้าหมายของโครงการฯ ปี 2569 โดยนำกลุ่มผู้ไม่มีบัตรฯ ที่เป็นกลุ่มชายขอบฯ ซึ่ง มท. ได้มีการสำรวจในช่วงการลงทะเบียน (4 - 21 มิถุนายน 2569) เข้าสู่กระบวนการตรวจสอบคุณสมบัติตามโครงการฯ ปี 2569 ต่อไป ทั้งนี้ ในกรณีกลุ่มเป้าหมายเพิ่มเติมไม่ผ่านเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติตามโครงการฯ ปี 2569 มอบหมายสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังจัดส่งข้อมูลดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ มท. และ พม. พิจารณาให้ความช่วยเหลือตามอำนาจหน้าที่ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป	
2. เกณฑ์คุณสมบัติโครงการฯ ปี 2569		
2.1 เกณฑ์บุคคลที่ไม่เข้าข่ายได้รับสิทธิ ข้อ 3 บุคคลที่ไม่เข้าข่ายได้รับสิทธิข้อย่อย 3.12 บิตามารดาของผู้มีเงินได้ ที่ผู้มีเงินได้ได้ใช้สิทธิหักลดหย่อนเงินได้พึงประเมินสำหรับค่าอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา	ไม่นำเกณฑ์บุคคลดังกล่าวมาเป็นเกณฑ์	เนื่องจากอาจจะกระทบต่อผู้มีเงินได้และบิดามารดาของผู้มีเงินได้ตามสิทธิฯ ในปัจจุบัน

2.2 เกณฑ์หนี้สิน ข้อ 6 ไม่มีวงเงินสินเชื่อ หรือมีวงเงินสินเชื่อรวมทุกประเภทหนี้และรวมทุกบัญชีไม่เกิน 100,000 บาท ตามระบบฐานข้อมูล บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด	เห็นชอบการปรับปรุงเกณฑ์คุณสมบัติโครงการฯ ปี 2569 เป็นไม่มีวงเงินสินเชื่อ หรือมีวงเงินสินเชื่อรวมทุกประเภทหนี้และรวมทุกบัญชีไม่เกิน 100,000 บาท ตามระบบฐานข้อมูล บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด โดยไม่รวมวงเงินสินเชื่อเพื่อการเกษตรกรรม	เป็นการดำเนินการตามความเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ที่ได้เสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2569 เนื่องจากสินเชื่อภาคการเกษตรมีลักษณะแตกต่างจากสินเชื่อทั่วไป โดยเป็นสินเชื่อที่ผูกพันตามรอบฤดูกาลเพาะปลูก และในบางกรณีเป็นการเยียวยาบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติธรรมชาติ จึงอาจไม่สะท้อนถึงความสามารถในการเข้าถึงสินเชื่อหรือฐานะทรัพย์สินของผู้มีเงินได้เช่นเดียวกับสินเชื่อประเภทอื่น
3. กรอบระยะเวลาการใช้สิทธิฯ		
ผู้ผ่านคุณสมบัติตามโครงการฯ ปี 2569 - ผู้มีบัตรฯ รายเดิมที่ผ่านการตรวจสอบ เริ่มใช้สิทธิฯ ตามโครงการฯ ปี 2569 ได้ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2569 เป็นต้นไป - ผู้ได้รับบัตรฯ รายใหม่ (ผู้ผ่านการคัดกรองตามเกณฑ์ข้อมูล จปฐ. ของ พช. และเกณฑ์กลุ่มเปราะบางของ พม. เพิ่มเติม) เริ่มใช้สิทธิฯ ตามโครงการฯ ปี 2569 ได้ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2569 เป็นต้นไป	เห็นชอบให้ปรับปรุงการกำหนดให้ผู้ผ่านเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติโครงการฯ ปี 2569 เริ่มใช้สิทธิฯ ดังนี้ - คงเดิม - ผู้ได้รับบัตรฯ รายใหม่เริ่มใช้สิทธิฯ ตามโครงการฯ ปี 2569 ได้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2569 เป็นต้นไป	เนื่องจากปัจจุบันรัฐบาลอยู่ระหว่างดำเนินการมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจและการช่วยเหลือทางสังคมผ่านโครงการไทยช่วยไทย พลัส (60/40) (โครงการไทยช่วยไทยฯ) ตามมติ คณะรัฐมนตรี (19 พฤษภาคม 2569) ที่กำหนดคุณสมบัติของผู้ได้รับสิทธิจะต้องเป็นผู้ไม่มีบัตรฯ ตามฐานข้อมูลกระทรวงการคลัง (กค.) ณ วันที่ 18 พฤษภาคม 2569 ดังนั้น หากโครงการฯ ปี 2569 กำหนดให้ผู้ได้รับสิทธิฯ ทุกกลุ่มเริ่มใช้สิทธิฯ พร้อมกันตั้งแต่ 1 สิงหาคม 2569 ย่อมส่งผลกระทบต่อกลุ่มผู้ได้รับบัตรฯ รายใหม่ และได้รับสิทธิตามโครงการไทยช่วยไทยฯ นอกจากนี้ กลุ่มผู้ได้รับบัตรฯ รายใหม่ ที่ผ่านคุณสมบัติของโครงการฯ ปี 2569 จะต้องมีการยืนยันตัวตนซึ่งต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการ

2. ข้อเสนอเพิ่มเติมโครงการฯ ปี 2569 จะก่อให้เกิดประโยชน์สำคัญในการช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยได้เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดการบูรณาการนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลในการเยียวยาช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย และกลุ่มเปราะบาง และยังช่วยให้การคัดกรองพุ่งเป้าการให้ความช่วยเหลือไปสู่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยให้เข้าถึงสวัสดิการแห่งรัฐได้อย่างครบถ้วนเหมาะสมตามวัตถุประสงค์โครงการฯ ปี 2569 ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ คัดการณว่า ค่าใช้จ่ายในการจัดสรรสวัสดิการสำหรับผู้ผ่านคุณสมบัติโครงการฯ ปี 2569 จะมีการใช้จ่ายงบประมาณจำนวนไม่เกิน 42,000 ล้านบาท โดยจะใช้จ่ายจากงบประมาณกองทุนพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม (กองทุนฯ) ตามที่ได้รับจัดสรรตามร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 ซึ่งจะไม่กระทบต่อการบริหารงบประมาณของกองทุนฯ

3. ปัจจุบันการดำเนินโครงการฯ ปี 2569 ได้ดำเนินการรับลงทะเบียนเสร็จสิ้นแล้ว โดยมีกำหนดประกาศผลการตรวจสอบคุณสมบัติในวันที่ 17 กรกฎาคม 2569 เพื่อให้ประชาชนผู้ผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติตามโครงการฯ ปี 2569 สามารถเริ่มใช้สิทธิ ได้ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2569 เป็นต้นไป ดังนั้น จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องนำเสนอข้อเสนอเพิ่มเติมของโครงการฯ ปี 2569 ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเพื่อให้สามารถประกาศผลการตรวจสอบคุณสมบัติได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด และไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้สิทธิของประชาชนตามโครงการฯ ปี 2569

4. กระทรวงพลังงานไม่มีข้อขัดข้องต่อข้อเสนอของคณะกรรมการฯ โดยหน่วยงานมีความเห็นเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการฯ ควรมีการติดตามประเมินผลโครงการฯ อย่างใกล้ชิด

5. เรื่องนี้เป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. 2562 มาตรา 8 (1) ที่บัญญัติให้คณะกรรมการฯ มีหน้าที่และอำนาจเสนอแนะนโยบาย แผนการดำเนินงาน มาตรการหรือโครงการเกี่ยวกับพระราชรัฐสวัสดิการที่เป็นการให้ความช่วยเหลือในการดำรงชีพและเพิ่มศักยภาพให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยตามโครงการฯ โดยการสนับสนุนค่าใช้จ่ายบางส่วนที่จำเป็น ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ประกอบกับมีกำหนดจะประกาศผลการตรวจสอบคุณสมบัติในวันที่ 17 กรกฎาคม 2569 และเป็นการขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรี (2 มิถุนายน 2569) (เรื่อง โครงการฯ ปี 2569) จึงเข้าข่ายเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามนัยมาตรา (1) และ (9) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548

ที่มา <https://www.thaigov.go.th/>

จัดทำโดย กลุ่มงานนโยบายและเศรษฐกิจจังหวัด

สำนักงานคลังจังหวัดพิจิตร